(Tiesību akti, kas pieņemti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļu)

PADOMES PAMATLĒMUMS 2004/757/TI

(2004. gada 25. oktobris),

ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību, un jo īpaši tā 31. panta e) apakšpunktu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu [1],

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu [2],

tā kā:

(1) Narkotisko vielu nelikumīga tirdzniecība apdraud Eiropas Savienības pilsoņu veselību, drošību un dzīves kvalitāti, kā arī likumīgo ekonomisko darbību, stabilitāti un drošību dalībvalstīs.

(2) Vajadzība pēc tiesību aktiem, lai apkarotu narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību, ir jo īpaši atzīta Padomes un Komisijas Rīcības plānā par to, kā labāk īstenot Amsterdamas Līguma noteikumus par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu [3], kuru 1998. gada 3. decembrī pieņēma Tieslietu un iekšlietu padomes Vīnes sanāksmē, Tamperē 1999. gada 15. un 16. oktobrī sanākušās Eiropadomes secinājumos, jo īpaši to 48. punktā, Eiropas Savienības Narkotiku apkarošanas stratēģijā (2000.–2004.), kuru atbalstīja Helsinkos no 1999. gada 10. līdz 12. decembrim sanākusī Eiropadome, un Eiropas Savienības Narkotiku apkarošanas rīcības plānā (2000.–2004.), kuru atbalstīja Santamarija da Fērā 2000. gada 19. un 20. jūnijā sanākusī Eiropadome.

(3) Attiecībā uz narkotisko vielu un prekursoru nelikumīgas tirdzniecības likumpārkāpumu pazīmēm jāpieņem minimuma noteikumi, kas Savienības līmenī nodrošinātu vienotu pieeju šādas tirdzniecības apkarošanai.

(4) Saskaņā ar subsidiaritātes principu Eiropas Savienības rīcībai jāvēršas pret visnopietnākajiem likumpārkāpumiem, kas saistīti ar narkotiskajām vielām. Tas, ka attiecībā uz personisko patēriņu dažu veidu uzvedība nav ietverta šā pamatlēmuma piemērošanas jomā, nav Padomes pamatnostādne par to, kā dalībvalstīm šie pārējie gadījumi jāreglamentē savos tiesību aktos.

(5) Dalībvalstu paredzētajiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un preventīviem, kā arī jāparedz brīvības atņemšana. Nosakot sodu barguma pakāpi, būtu jāņem vērā tādi fakti kā tirgoto narkotiku daudzums un veids, un tas, vai likumpārkāpums izdarīts, darbojoties noziedzīgā organizācijā.

(6) Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām paredzēt mazāk bargus sodus, ja likumpārkāpējs kompetentajām iestādēm ir sniedzis vērtīgu informāciju.

(7) Jāveic pasākumi, kas ļautu konfiscēt līdzekļus, kuri iegūti, izdarot šajā pamatlēmumā minētos likumpārkāpumus.

(8) Jāveic pasākumi, lai nodrošinātu to, ka juridiskās personas var saukt pie atbildības par šajā pamatlēmumā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kas veikti to interesēs.

(9) Tas, cik efektīvi būs centieni vērsties pret narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību, būs visnotaļ atkarīgs no saskaņotības starp attiecīgo valstu pasākumiem, kas paredzēti šā pamatlēmuma īstenošanai,

[1] OV C 304 E, 30.10.2001., 172. lpp.
[2] 2004. gada 9. marta Atzinums (vēl nav publicēts Oficiālajā Vēstnesī).
[3] OV C 19, 23.1.1999., 1. lpp.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Definīcijas

Šajā pamatlēmumā:

1) "narkotiskās vielas": ir visas vielas, uz ko attiecas šādas Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijas:

   a) 1961. gada Vienotā konvencija par narkotiskajām vielām (ņemot vērā grozījumus, kas izdarīti ar 1972. gada protokolu);

   b) 1971. gada Vīnes konvencija par psihotropajām vielām. Tā ietver arī vielas, ko kontrolē saskaņā ar Vienoto rīcību 97/396/TI (1997. gada 16. jūnijs) par informācijas apmaiņu, riska novērtējumu un jaunu sintētisko narkotiku kontroli ([1]);

2) "prekursori": ir visas vielas, kas paredzētas Kopienas tiesību aktos, ar ko tiek īstenoti pienākumi, kuri izriet no 12. panta Apvienoto Nāciju Organizācijas 1988. gada 20. decembra Konvencijā par narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgu tirdzniecību;

3) "juridiskā persona": ir ikviens tiesību subjekts, kuram šāds statuss ir saskaņā ar attiecīgās valsts attiecīgajiem tiesību aktiem; tas neietver valstis vai citas publiskas struktūras, kas īsteno savas suverēnās tiesības, un starptautiskas sabiedriskas organizācijas.

2. pants

Noziegumi, kas saistīti ar narkotisko vielu un prekursoru tirdzniecību

1. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka ir paredzēts sods par turpmāk norādītajām ar nodomu veiktajām darbībām, ja tās ir neatļautas:

a) narkotisko vielu ražošana, izgatavošana, ekstrakcija, sagatavošana, piedāvāšana, piedāvāšana pārdošanai, izplatīšana, pārdošana, piegāde ar jebkādiem noteikumiem, starpniecība, nosūtīšana, nosūtīšana tranzītā, pārvadāšana, imports vai eksports;

b) opija magoņu, kokas krūmu vai Indijas kaņepju kultivācija;

c) narkotisko vielu glabāšana vai iegāde ar nolūku veikt kādu no a) apakšpunktā uzskaitītajām darbībām;

d) prekursoru izgatavošana, pārvadāšana vai izplatīšana, zinot, ka tos izmantos narkotiskajās vielās, šādu vielu nelikumīgai ražošanai vai izgatavošanai.

2. Šis pamatlēmums neattiecas uz 1. punktā aprakstītajām darbībām, ja personas, kas veic attiecīgās darbības, to dara vienīgi savam personiskam patēriņam, kā tas definēts attiecīgās valsts tiesību aktos.

3. pants

Uzkūdīšana, atbalstīšana, līdzdalība un mēģinājums

1. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai par noziedzīgu nodarījumu atzītu uzkūdīšanu, atbalstīšanu, līdzdalību vai mēģinājumu veikt kādu no 2. pantā minētajiem likumpārkāpumiem.

2. Dalībvalsts var neparedzēt kriminālatbildību par mēģinājumu piedāvāt vai sagatavot narkotiskās vielas, kā minēts 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā, un mēģinājumu glabāt narkotiskās vielas, kā minēts 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

4. pants

Sodi

1. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par 2. un 3. pantā definētajiem likumpārkāpumiem soda ar iedarbīgiem, samērīgiem un preventīviem kriminālsodiem.

Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par 2. pantā minētajiem likumpārkāpumiem ir paredzēts kriminālsods, kas paredz brīvības atņemšanu, kuras maksimālais termiņš ir vismaz 1 līdz 3 gadi.

2. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka ikvienā no turpmāk norādītajiem gadījumiem par 2. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem likumpārkāpumiem ir paredzēts kriminālsods, kas paredz brīvības atņemšanu, kuras maksimālais termiņš ir vismaz 5 līdz 10 gadi:

a) likumpārkāpums ir saistīts ar lielu daudzumu narkotisko vielu;

b) likumpārkāpums ir vai nu saistīts ar tādām narkotiskajām vielām, kas nodara vislielāko kaitējumu veselībai, vai arī tā sekas ir būtisks kaitējums vairāku personu veselībai.

([1]) OV L 167, 25.6.1997., 1. lpp.

3. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par šā panta 2. punktā minētajiem likumpārkāpumiem ir paredzēts kriminālsods, kas paredz brīvības atņemšanu, kuras maksimālais termiņš ir vismaz 10 gadi, ja likumpārkāpums izdarīts, darbojoties noziedzīgā organizācijā, kā tas definēts Vienotajā rīcībā 98/733/TI (1998. gada 21. decembris) par dalības noziedzīgās organizācijās uzskatīšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs par noziedzīgu nodarījumu ([1]).

4. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par 2. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētajiem likumpārkāpumiem ir paredzēts kriminālsods, kas paredz brīvības atņemšanu, kuras maksimālais termiņš ir vismaz 5 līdz 10 gadi, ja likumpārkāpums izdarīts, darbojoties noziedzīgā organizācijā, kā definēts Vienotajā rīcībā 98/733/TI, un ja prekursori paredzēti izmantošanai narkotiskajās vielās, šādu vielu ražošanai vai izgatavošanai kādā no gadījumiem, kas minēti 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

5. Neskarot cietušo un citu *bona fide* trešo personu tiesības, ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai būtu iespējams konfiscēt vielas, kas ir 2. un 3. pantā minēto likumpārkāpumu objekti, rīkus, kas izmantoti vai paredzēti izmantošanai minētajos likumpārkāpumos, kā arī šajos likumpārkāpumos iegūtos līdzekļus vai īpašumu, kura vērtība atbilst šādu līdzekļu, vielu vai rīku vērtībai.

Terminiem "konfiskācija", "rīki", "līdzekļi" un "īpašums" ir tāda pati nozīme kā 1. pantā 1990. gada Eiropas Padomes Konvencijā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju.

5. pants

Īpaši apstākļi

Neskarot 4. pantu, ikviena dalībvalsts var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka 4. pantā minētos sodus var samazināt, ja likumpārkāpējs:

a) atsakās no noziedzīgām darbībām, kas saistītas ar narkotisko vielu un prekursoru tirdzniecību un

b) administratīvajām vai tiesu iestādēm sniedz informāciju, ko tās citādi nespētu iegūt, tādējādi palīdzot:

   i) novērst vai mazināt likumpārkāpuma sekas;

   ii) identificēt vai saukt pie atbildības pārējos likumpārkāpējus;

   iii) iegūt pierādījumus vai

   iv) novērst turpmākus likumpārkāpumus, kas minēti 2. un 3. pantā.

6. pants

Juridisko personu atbildība

1. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka juridiskās personas var saukt pie atbildības par jebkuru no 2. un 3. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ko šo juridisko personu interesēs – darbojoties atsevišķi vai kā attiecīgās juridiskās personas struktūras loceklis – izdarījusi kāda persona, būdama vadošā amatā šajā juridiskajā personā un pamatojoties uz:

a) tiesībām pārstāvēt attiecīgo juridisko personu;

b) tiesībām pieņemt lēmumus attiecīgās juridiskās personas vārdā;

c) tiesībām veikt iekšējo kontroli attiecīgajā juridiskajā personā.

2. Papildus 1. punktā paredzētajiem gadījumiem ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka juridiskās personas var saukt pie atbildības, ja tas, ka 1. punktā minētā persona nav veikusi pārraudzību vai kontroli, ir devis tās pakļautībā esošai personai iespējas šīs juridiskās personas interesēs izdarīt kādu no 2. un 3. pantā minētajiem likumpārkāpumiem.

3. Šā panta 1. un 2. punktā paredzētā juridisko personu atbildība neizslēdz to fizisko personu kriminālvajāšanu, kuras ir izpildītāji, mudinātāji vai atbalstītāji kādā no likumpārkāpumiem, kas minēti 2. un 3. pantā.

7. pants

Juridiskajām personām piemērojamās sankcijas

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka juridiskajai personai, ko sauc pie atbildības saskaņā ar 6. panta 1. punktu, var piemērot iedarbīgas, samērīgas un preventīvas sankcijas, kas ietver naudassodu kā kriminālsodu vai sodanaudu un kas var ietvert citas sankcijas, piemēram:

a) nodokļu atlaides vai citu priekšrocību, vai valsts atbalsta atņemšanu;

b) pagaidu vai pastāvīgu aizliegumu veikt komercdarbību;

c) tiesas uzraudzību;

([1]) OV L 351, 29.12.1998., 1. lpp.

d) tiesas nolēmumu par likvidāciju;

e) pagaidu vai pastāvīgu to struktūru slēgšanu, kas izmantotas likumpārkāpuma izdarīšanai;

f) ņemot vērā 4. panta 5. punktu, tādu vielu konfiskāciju, kas ir 2. un 3. pantā minēto likumpārkāpumu objekti, tādu rīku konfiskāciju, kas izmantoti vai paredzēti izmantošanai minētajos likumpārkāpumos, kā arī šajos likumpārkāpumos iegūto līdzekļu vai tāda īpašuma konfiskāciju, kura vērtība atbilst šādu līdzekļu, vielu vai rīku vērtībai.

2. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka juridiskajai personai, ko sauc pie atbildības saskaņā ar 6. panta 2. punktu, var piemērot iedarbīgas, samērīgas un preventīvas sankcijas vai pasākumus.

8. pants

Jurisdikcija un kriminālvajāšana

1. Ikviena dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu, ka 2. un 3. pantā minētie likumpārkāpumi ir tās jurisdikcijā, ja:

a) likumpārkāpums pilnīgi vai daļēji ir izdarīts attiecīgās dalībvalsts teritorijā;

b) likumpārkāpējs ir attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgais; vai

c) likumpārkāpums ir izdarīts attiecīgās dalībvalsts juridiskās personas interesēs.

2. Dalībvalsts var izlemt, ka gadījumos, kad likumpārkāpums izdarīts ārpus tās teritorijas, tā 1. punkta b) un c) apakšpunktā izklāstītos jurisdikcijas noteikumus vai nu nepiemēros, vai arī piemēros tikai īpašos gadījumos vai apstākļos.

3. Dalībvalsts, kas saskaņā ar saviem tiesību aktiem savus valstspiederīgos neizdod ārvalstīm, veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu, ka tās jurisdikcijā ir 2. un 3. pantā minētie likumpārkāpumi un ka tā var attiecīgos gadījumos īstenot kriminālvajāšanu saistībā ar minētajiem likumpārkāpumiem, ja tos izdarījis attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgais ārpus tās teritorijas.

4. Dalībvalstis informē Padomes Ģenerālsekretariātu un Komisiju, ja tās nolemj piemērot 2. punktu, attiecīgā gadījumā norādot īpašos gadījumus vai apstākļus, uz ko attiecas šāds lēmums.

9. pants

Īstenošana un ziņojumi

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai, vēlākais, līdz 2006. gada 12. maijam nodrošinātu atbilstību šim pamatlēmumam.

2. Šā panta 1. punktā noteiktajā termiņā dalībvalstis Padomes Ģenerālsekretariātam un Komisijai pārsūta noteikumus, ar ko tās savos tiesību aktos transponē pienākumus, kas tām uzlikti ar šo pamatlēmumu. Komisija, vēlākais, līdz 2009. gada 12. maijam iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā notiek šā pamatlēmuma īstenošana, tostarp par tā ietekmi uz tiesu iestāžu sadarbību narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā. Pēc šī ziņojuma Padome, vēlākais, sešus mēnešus pēc minētā ziņojuma iesniegšanas izvērtē, vai dalībvalstis veikušas vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību šim pamatlēmumam.

10. pants

Teritoriālā piemērošana

Šis pamatlēmums attiecas uz Gibraltāru.

11. pants

Stāšanās spēkā

Šis pamatlēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publikācijas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Luksemburgā, 2004. gada 25. oktobrī

Padomes vārdā —
priekšsēdētāja
R. VERDONK